

ПАТРИМОНИУМ.МК PATRIMONIUM.MK
Списание за културното наследство PERIODICAL FOR CULTURAL HERITAGE
- споменици, реставрација, музеи - - MONUMENTS, RESTORATION, MUSEUMS -
Година 4, број 9 / 2011 Year 4, № 9 / 2011

Издавач:
КАЛАМУС
www.kalamus.com.mk

Уредник
Дарко Николовски

Редакција:
Елизабета Димитрова
Иван К. Заров
Марула Николовска
Јован Петров
Мирјана М. Машниќ
Роберт Петковски

International Editorial board:
Smiljka Gabelić (Belgrade)
Ioannis Sisiou (Kastoria)
Ivanka Gergova (Sofia)
Marina-Ileana Sabados (Bucharest)
Mihail Butirski (Moscow)
Jancarkova Julie (Prague)

Издавањето на ова списание го помогна
Министерството за култура на Р. Македонија

The publishing was supported by
The Ministry of Culture of the Republic of Macedonia

УДК 7.025 ISSN 1857-5811
930.85

ПАТРИМОНИУМ.МК PATRIMONIUM.MK

Списание за културното наследство
- споменици, реставрација, музеи -
Година 4, број 9 / 2011

PERIODICAL FOR CULTURAL HERITAGE
- MONUMENTS, RESTORATION, MUSEUMS -
Year 4, N° 9 / 2011

КАЛАМУС CALAMUS

Скопје 2011 Skopje 2011

СОДРЖИНА CONTENTS

ПРЕГЛЕД

НА ПЕЧАТЕНИ КНИГИ, СТРУЧНО-НАУЧНИ ТРУДОВИ, СЦЕНАРИЈА И
РЕПОРТАЖИ ОД ПРОФ. Д-Р ДИМИТАР КОРНАКОВ,
ИСТОРИЧАР НА УМЕТНОСТА од 1956 до 2009 год.

[11-22]

<i>Гоце НАУМОВ</i>
ВИЗУЕЛНИОТ И СИМБОЛИЧКИОТ КАРАКТЕР
НА НЕОЛИТСКИТЕ ЖРТВЕНИЦИ ОД
МАКЕДОНИЈА [23]	<i>Goce NAUMOV</i>
THE VISUAL AND SYMBOLIC FEATURES OF
NEOLITHIC 'ALTARS' IN MACEDONIA
[50]
<i>Лидија КОВАЧЕВА</i>
АНТИЧКИОТ МАКЕДОНСКИ
КАЛЕНДАР
[51]	<i>Lidija KOVAČEVA</i>
THE HISTORICAL DEVELOPMENT OF THE
ANCIEN MACEDONIAN CALENDAR
[62]
<i>Стевче ТОДОРОВСКИ</i>
ГРАДБИ И ГРАДОВИ ВО ПЕЛАГОНИСКАТА
РЕГИЈА ВО ДОЦНАТА АНТИКА
[63]	<i>Stevče TODOROVSKI</i>
EDIFICES AND TOWNS IN THE REGION OF
PELAGONIA IN THE LATE ANTIQUITY
[66]
<i>Стевче ТОДОРОВСКИ</i>
ЛУКОВИЧЕСТИ ФИБУЛИ
ОД БИТОЛА И БИТОЛСКО
[67]	<i>Stevče TODOROVSKI</i>
CROSSBOW FIBULAS FROM BITOLA
AND ITS VICINITY
[74]
<i>Роберт ПЕТКОВСКИ</i>
СИМБОЛИКАТА НА ПЛАСТИЧНИТЕ
ЖИВОТИНСКИ И ЧОВЕЧКИ ПРЕСТАВИ
МОДЕЛИРАНИ НА РИМСКИТЕ НАДГРОБНИ
СПОМЕНИЦИ ВО МАКЕДОНИЈА
[67]	<i>Robert PETKOVSKI</i>
THE SYMBOLISM OF REPRESENTATIONS ANIMAL
AND HUMAN HEADS IN THE
ROMAN FUNERARY MONUMENTS IN
MACEDONIA
[74]
<i>Славица БАБАМОВА</i>
ЗА ДАТИРАЊЕТО НА ТИКВЕШКАТА ГРУПА
НАДГРОБНИ СПОМЕНИЦИ
[75]	<i>Slavica BABAMOVA</i>
THE DATING OF THE TIKVEŠ GROUP OF
FUNERARY MONUMENTS
[78]
<i>Петрула КОСТОВСКА</i>
ФИГУРИТЕ НА МОНАСИТЕ ВО
СВ. АРХАНГЕЛ МИХАИЛ, ВАРОШ:
ПРИЛОГ КОН НИВНАТА ИДЕНТИФИКАЦИЈА
[79]	<i>Petrula KOSTOVSKA</i>
THE MONASTIC FIGURES IN THE MONASTERY
OF ARCHANGEL MICHAEL IN VAROŠ.
A NOTE TOWARDS THEIR IDENTIFICATION
[96]
<i>Дејан ЃОРЃИЕВСКИ</i>
ДВА ПРИМЕРА НА СПЕЦИФИЧНА
СРЕДНОВЕКОВНА ОБЛЕКА ОД МАКЕДОНИЈА
[97]	<i>Dejan GORGIEVSKI</i>
TWO SPECIFIC EXAMPLES OF
MIEVIAL CLOTHES FROM MACEDONIA
[104]
<i>Анђела ГАВРИЛОВИЌ</i>
ИДЕЈНИ СМИСАО ТЕКСТОВА НА
СВИЦИМА ПРОРОКА У ТАМБУРУ
БОГОРОДИЧИНЕ ЦРКВЕ У ПЕЊКОЈ
ПАТРИЈАРШИЈИ
[105]	<i>Andjela GAVRILOVIĆ</i>
ON THE CONCEPTUAL MEANING OF THE TEXTS
WRITTEN ON THE PROPHETS' SCROLLS IN THE
TAMBOUR OF THE CHURCH OF THE VIRGIN
HODEGETRIA IN PATRIARCHATE OF PEĆ
[114]
<i>Софија ГРАНДАКОВСКА</i>
БОГОРОДИЧНИОТ АКАТИСТ И
ВИЗАНТИСКАТА ХИМНОГРАФИЈА
[115]	<i>Sofija Grandakovska</i>
THE AKATIST OF THE HOLY VIRGIN AND THE
BYZANTINE HYMNOGRAPHY
[128]
<i>Elisabeta NEGRÁU</i>
RULERS' CONTRIBUTIONS TO THE CULT OF
SAINTS: PATRON SAINTS OF
WALLACHIA (14 TH -18 TH CENTURIES)
[129]	<i>Елизабета НЕГРАУ</i>
ВЛАДЕТЕЛСКИТЕ ПРИДОНЕСИ ВО КУЛИТОТ НА
СВЕТИТЕЛИТЕ: ПАТРОНСКИ СВЕТИТЕЛИ ВО
ВЛАХИЈА ВО XIV–XVIII ВЕК
[140]

- Роберт МИХАЈЛОВСКИ*
ОД ДУХОВНОТО НАСЛЕДСТВО НА VIA EGNATIA:
ЦРКВИТЕ УСПЕНИЕ НА БОГОРОДИЦА ОД
ВЕЛУШИНА И БОГОРОДИЦА ПРЕЧИСТА
ОД ГРАЕШНИЦА
[141]
- Robert Mihajlovski*
FROM THE SPIRITUAL HERITAGE OF VIA
EGNATIA THE CHURCHES DORMITION OF THE
HOLY VIRGIN FROM VELUŠINA AND THE VIRGIN
IMMACULATE FROM GRAEŠNICA
[156]
- Викторија ПОПОВСКА-КОРОБАР*
НОВ ПОГЛЕД НА СИДНОТО СЛИКАРСТВО ВО
МРЗЕНОРЕОВЕЧКАТА ЦРКВА СВЕТИ НИКОЛА
[157]
- Viktorija POPOVSKA- KOROBAR*
A NEW VIEW OF THE FRESCO PAINTING IN THE
CHURCH OF ST. NICHOLAS AT MRZEN OREOVEC
[180]
- Гоце Ангеличин ЖУРА*
НА ТРАГОТ НА ЕДНА ЗОГРАФСКА
РАБОТИЛНИЦА ВО ОХРИДСКО ОД XVII ВЕК
[181]
- Goce ANGELIČIN ŽURA*
ON THE TRAIL OF A PAINTING WORKSHOP IN
OHRID FROM THE 17th CENTURY
[188]
- Дарко НИКОЛОВСКИ*
ЦАРСКИ ДВЕРИ ОД ЦРКВАТА
СВ. НИКОЛА ВО СЕЛО ЧЕЛОПЕК
[189]
- Darko NIKOLOVSKI*
ROYAL DOORS FROM THE CHURCH OF
ST. NICHOLAS IN THE VILLAGE ČELOPEK
[196]
- Иванка ГЕРГОВА*
ХОРОСЪТ ОД МАНАСТИРА
„СВ. НИКОЛА” ПРИ СЛЕПЧЕ ПРИЛЕПСКО
[197]
- Ivanka GERGOVA*
THE CHOROS FROM THE MONASTERY OF
ST. NICHOLAS IN SLEPČE, PRILEP
[202]
- Анета СЕРАФИМОВА*
ОСМАНЛИСКИ СОЦИО-ИСТОРИСКИ
РЕФЛЕКСИИ: ПРЕСТАВИ НА ТУРЦИ ВО
ПОСТВИЗАНТИСКОТО СЛИКАРСТВО
ВО МАКЕДОНИЈА
[203]
- Aneta SERAFIMOVA*
OTTOMAN SOCIAL AND HISTORICAL
REFLECTIONS: REPRESENTATIONS
OF TURKS IN POST-BYZANTINE PAINTING
IN MACEDONIA
[212]
- Зоран ГЕОРГИЕВ*
ДВЕ ОРУЖЈА ОД РЕГИМЕНТИТЕ
НА ПИКОЛОМИНИ
[213]
- Zoran GEORGIEV*
TWO WEAPONS FROM THE REGIMENT
OF PICCOLOMINI
[222]
- Емануел МУТАФОВ, Александър КУЈУМДЖИЕВ*
ИКОНИ И СТЕНОПИСИ ОД ХРАМОВЕТЕ НА
СЪВРЕМЕННАТА КСАНТИЙСКА МИТРОПОЛИЈА И
ВРЪЗКАТА ИМ С ХУДОЖЕСТВЕНАТА ПРОДУКЦИЈА
В БЪЛГАРСКИТЕ ЗЕМИ ПРЕЗ XVIII-XX В.
[223]
- Emmanuel MOUTAFOV, Alexander KUJUMDJIEV*
ICONS FROM THE TEMPLES IN CONTEMPORARY
XANTHI METROPOLIS AND THE ARTISTIC
PRODUCTION WITHIN BULGARIAN COUNTRIES
DURING THE 18th- 20th CENTURIES
[240]
- Сашо ЦВЕТКОВСКИ*
НЕКОЛКУ НЕПОЗНАТИ ИКОНИ
ОД XVIII ВЕК ВО ЦРКВИТЕ НА ОХРИДСКА
ДЕБАРЦА И КИЧЕВСКО
[241]
- Sašo CVETKOVSKI*
FEW UNKNOWN ICONS FROM THE XVIIIth
CENTURY AT THE CHURCHES AT DEBARCA
(OHRID AREA) AND KIČEVO COUNTY
[252]
- Мирјана М. МАШНИЌ*
ИКОНИ ОД САМОКОВСКИ ЗОГРАФ НА НОВИОТ
ИКОНОСТАС ОД КАРПИНСКИОТ МАНАСТИР
ВОВЕДЕНИЕ НА БОГОРОДИЦА
[253]
- Mirjana M. MAŠNIĆ*
ICONS FROM A PAINTER FROM SAMOKOV ON
THE NEW ICONOSTASIS AT THE MONASTERY OF
PRESENTATION OF THE VIRGIN IN KARPINO
[266]
- Љиљана СТОШИЌ*
БОГОРОДИЦА ПАНТОНХАРА
ДИЧА ЗОГРАФА
[267]
- Ljiljana STOŠIĆ*
HOLY VIRGIN PANTON HARA BY
ZOGRAPHER DIČO
[276]
- Александра ТРИФОНОВА*
НЕИЗВЕСТНА ИКОНА НА БОГОРОДИЦА
ХРИСОРОЈАТИСА В ЦРКВАТА „СВ.
БОГОРОДИЦА” В ЛОВЕЧ
[277]
- Alexandra TRIFONOVA*
UNKNOWN ICON OF THE VIRGIN
CHRISOROGIATISSA IN THE CHURCH
OF “THE HOLY VIRGIN” AT LOVECH
[284]
- Јасмина ЧОКРЕВСКА-ФИЛИП*
СЕЌАВАЊЕ НА ЈОАНИКИЈ ХАЌИ ЧЕШМЕЌИЕВ
АРХИМАНДРИТ РАКОТИНСКИ
[285]
- Jasmina Čokrevska – Filip*
REMEMBERING JOANIKIJ HAĐI ČEŠMEĐIEV
THE PRIOR FROM RAKOTINCI
[290]

Никола МИТРЕВСКИ
ПРЕТСТАВИТЕ НА СЕСЛОВЕНСКИТЕ
ПРВОУЧИТЕЛИ СВ. КИРИЛ И СВ. МЕТОДИЈ ВО
ЖИВОПИСОТ ОД XIX ВЕК ВО ПЕЛАГОНИЈА, МА-
РИОВО И ДЕМИРХИСАРСКО
[291]

Nikola MITREVSKI
THE IMAGES OF THE HOLY SLAV TEACHERS
ST.CYRIL AND ST.METHODIUS
IN THE FRESCO PAINTING OF THE 19th CENTURY
OF PELAGONIJA, MARIOVO AND DEMIR HISAR
[302]

Каменко М. МАРКОВИЋ
НЕКОЛИКО РЕЧИ О ЈЕДНОМ
ЗАБОРАВЉЕНОМ СЛИКАРУ
[303]

Kamenko M. MARKOVIĆ
ABOUT A FORGOTTEN
PAINTER
[312]

KUMAGAI Toru, HYUGA Susumu
THE ARCHITECTURE OF SETTLEMENTS
IN THE JAPANESE COUNTRYSIDE
[313]

KUMAGAI Toru, HYUGA Susumu
АРХИТЕКТУРАТА НА НАСЕЛБИТЕ ВО
ЈАПОНСКАТА ОКОЛИНА
[324]

Јасмина С. ЋИРИЋ
„ТРАГОМ ВЕЛИКЕ ПРОШЛОСТИ“:
ОСАМ ДЕЦЕНИЈА КАСНИЈЕ
[325]

Jasmina S.ĆIRIĆ
“IN SEARCH OF THE GREAT PAST”
EIGHTY YEARS LATER
[336]

ПРИКАЗИ

Љиљана СТОШИЌ

Ylli DRISHTI, Leon ÇIKA
ICONS OF BERAT (IKONA TE BERATIT):
Collection of the Onufri National Museum – Berat (XIV–XX Century)
Koleksioni I Muzeut Kombëtar Onufri – Berat (Shekulli XIV–XX)

Eva HAUSTEIN-BARTSCH
ICONS: IKONEN-MUSEUM, RECKLINGHAUSEN

[337] - [340]

Сашо Цветковски

EIKONES PERAS MONΗΣ ΚΑΡΑΚΑΛΛΟΥ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΕΥΘΥΜΙΟΣ Ν. ΤΖΙΓΑΡΙΔΑΣ
ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ 2011

[341] - [344]

Гоце НАУМОВ

Колин РЕНФРУ и Пол БАН
АРХЕОЛОГИЈА:
ТЕОРИИ, МЕТОДИ И ПРАКТИКИ

[345] - [356]

Никос ЧАУСИДИС

ДИСКУСИЈА ОКОЛУ ИКОНОГРАФИЈАТА И СЕМИОТИКАТА НА
ТИКВЕШКИТЕ Т.Е. КАВАДАРЕЧКИТЕ НАДГРОБНИ СПОМЕНИЦИ ОД РИМСКИОТ ПЕРИОД

[357] - [378]

Овој број на списанието
PATRIMONIUM. MK

Во чест на
ДИМИТАР КОРНАКОВ

Произлезен од конзерваторската фела, Димитар Корнаков припаѓа на генерацијата први повоеани македонски истражувачи на средновековната уметност, кој зазема значајно место во сеопфатната заштита на спомениците на културата во Р. Македонија. Сепак, на уметноста на копаничарството ѝ посвети најголем дел од својата истражувачка и научна работа, а највредните средновековни копаничарски дела ги презентираше во престижните музеи во Европа. Од непосредните истражувања на теренот напиша многубројни студии од научен и популарен карактер, корисни за запознавањето на културно-историското наследство на Македонија.

Од редакцијата

